

Hartolan kunnanhallituksen vastine Hartolan kunnan tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomukseen.

Valtuusto on käsitellyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kokouksessaan 8.6.2026.

Arviointikertomuksessa luodaan laaja-alainen katsaus kunnan toimintoihin, palvelutuotantoon ja tämänhetkiseen tilannekuvaan. Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan arvioihin.

Lisäksi arviointikertomuksessa on esitetty muutamia suoria kysymyksiä, joihin kunnanhallitus vastineessaan esittää vastauksensa:

Olemmeko osanneet ottaa nuorten tarpeita huomioon toimintojen suunnittelussa? Nuoret ovat paljon keskustelleet, mitä kunta voisi tarjota nuorille. Nuoret ovat olleet aktiivisia käyttämään puheenvuoroja.

Hartolassa nuoret pääsevät hyvin osallistumaan sekä heitä itseään koskeviin asioihin, että kunnan toiminnan kokonaisuuteen.

Lakisääteisenä vaikuttamistoimielimenä kunnassa on nuorisovaltuusto, jonka toimintasääntö on hyväksytty vuonna 2025. Nuorisovaltuuston tehtävänä ja tarkoituksena on edustaa nuoria omassa kunnassaan ja ohjata nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan sekä kunnalliseen päätöksentekoon että yleisesti yhteiskunnallisiin asioihin.

Nuorisovaltuuston jäsenet valitaan vuosittain vaalilla. Nuorisovaltuuston toimintaa ohjaa vapaa-aikapääällikkö ja nuorisovaltuuston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus on myös kunnanhallituksen edustajalla, jotta viesti kulkisi nuorisovaltuuston ja kunnanhallituksen välillä.

Nuorisovaltuuston edustaja toimii myös Päijät-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa, jota kautta nuorilla vaikutusmahdollisuus myös paikallisten sosiaali-, terveys- ja hyvinvointipalveluiden järjestämiseen.

Nuorisovaltuusto on jo pitkään nimennyt edustajansa lautakuntiin, joissa edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus ja täten mahdollisuus vaikuttaa asioiden valmisteluun.

Nykyisellä vaalikaudella on nuorisovaltuusto myös käyttänyt hallintosäännön mukaista oikeuttaan nimetä edustajansa valtuuston kokouksiin. Valtuuston puheenjohtaja on pyytänyt nuorisovaltuuston edustajalta myös puheenvuoron talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Näiden vaikuttamiskanavien kautta nuorten toiveita ja tarpeita pystytään ottamaan kattavasti huomioon ja tekemään muutoksia myös talousarviovuoden aikana, ei ainoastaan osana seuraavan vuoden suunnittelua.

Lisäksi koululla toimii aktiivisesti niin oppilaskunta kuin lapsiparlamentti. Näihin on koululla nimetty ohjaava opettaja.

Onko työterveyskeskustelut säännönmukainen menettelytapa pitkissä sairauslomissa ja koko organisaatiossa johdonmukaisesti käytössä?

Hartolan kunnalla ja työterveyspalveluita tuottavalla Terveystalolla on toimintaohje työkyvyn hallintaan, joka on käytössä koko organisaation laajuisesti. Pitkissä sairauslomissa hoitovastuu on usein erikoissairaanhoidon puolella ja palautuu työterveyshuollolle siinä vaiheessa, kun työhön paluu lähestyy. Työterveyslääkäri arvioi tarvittaessa työkykyä ja työterveysneuvotteluja käytetään tilanteissa, joissa työhön paluun tueksi tarvitaan erityisiä toimenpiteitä, kuten työkuorman väliaikaisten keventämistä, työn väliaikaista osa-aikaistamista ja muuta vastaavaa.

Työterveysneuvotteluja käytetään tarvittaessa myös usein toistuvissa lyhyissä sairauspoissaoloissa, joissa esihenkilö katsoo tarpeelliseksi kutsua keskustelun koolle ja pohtia työntekijän työkyvyn tukemisen tapoja.

Myös työntekijällä on oikeus pyytää työterveysneuvotteluja, mikä hän katsoo sen tarpeelliseksi oman työkykynsä ylläpitämiseksi.

Olennainen osa työterveysyhteistyötä on kuitenkin ennaltaehkäisevä toiminta. Tällä tarkoitetaan sitä, että ongelmiin pyritään vaikuttamaan jo ennen niiden syntymistä ja varhaisen puuttumisen kautta orastaviin työkykyhaasteisiin haetaan tukea, jotta sairauspoissaolot eivät pitkittyisi.

Hartolan kunnan henkilöstöorganisaatio on niin ohut, että jokainen poissaolo vaikuttaa merkittävästi toiminnan järjestämiseen. Työkykyä tukee myös hyvä johtaminen.

Miten mm. pitkäaikaistyöttömiä saadaan Hartolassa elintapaohjauksen piiriin?

Työllisyyspalveluista vastaa Päijät-Hämeen työllisyysalue, kun taas sosiaali- ja terveysterveystoimintatilat vastaa Päijät-Hämeen hyvinvointialue. Tämän lisäksi kunnassa muuta kuin lakisääteistä työvoimaa edistää työllisyyskoordinaattori. Toimiva työllisyyden edistäminen edellyttää saumatonta yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Suurten uudistusten jälkeen on aina vaihe, jossa toiminnot, yhteistyö ja prosessit hakevat muotoaan. Samaan aikaan työllisyyden hoitoa halutaan tehdä eri tavalla kuin sitä on tehty ennen, mikä tarkoittaa myös aktiivista kokeilukulttuuria, pilotointia ja palveluketjujen uudelleenajattelua.

Hartolassa merkittävä osa työttömistä työnhakijoista on pitkäaikaistyöttömiä, osa myös hyvin vaikeasti työllistettäviä, johtuen mm. iästä, koulutustausta ja pitkään jatkuneesta työttömyydestä. Hyvinvointialueen kanssa tehdään yhteistyötä sosiaali- ja terveysterveystoimintoihin ohjauksen kanssa, jotta jokainen kuntalainen pääsisi tarvitsemiensa palveluiden piiriin.

Kunnan tehtävänä on tukea siinä, että kuntalainen ymmärtää palveluiden merkityksen hänen omalle terveydelleen, toimintakyvylleen ja työllistymisen edellytyksille, koska asiakkaan sitoutuminen on vähintään yhtä tärkeää kuin palveluiden saatavuus.

Vastaako Vasalliin tehty pääomasijoitus yhtiön todellista arvoa?

Kunta on teettämässä yhtiön arvosta ulkopuolista selvitystä, jonka mukaisesti sijoitusten arvoa tarkastellaan vuoden 2026 tilinpäätöksessä.

Tarkastuslautakunta nostaa aiheellisesti esiin ympäristöasioiden poliittisen ohjauksen ja tavoitteiden asettamisen haasteen nyt, kun oma ympäristölautakunta on lakkautettu ja järjestämisvastuu siirretty Heinolan kaupungille ja päätösvalta Heinolan yhteiselle lautakunnalle. Sama haaste koskee muitakin toimintoja, joissa järjestämisvastuu on siirretty: työllisyyspalvelut, ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta ja maaseutuelinkeinopalvelut. Lisäksi kunnanhallituksen on edelleen tarkennettava kaavoituksen valmistelun vastuuta ja prosesseja.

Kunnanhallitus tarkastelee ja tarkentaa näiden toimintojen poliittista ohjausta vuoden 2027 talousarvioesityksessä.

Tarkastuslautakunta ehdottaa talouden tasapainottamissuunnitelman tarkastelua kriittisesti ja erityisesti ostopalveluiden kustannuksia verrattuna omana työnä tuotettuihin palveluihin. Nykyinen talouden tasapainottamissuunnitelma on laadittu vuosille 2024-2027. Uusi talouden tasapainottamissuunnitelma tuodaan käsittelyyn keväällä 2027. Valmistelua tehdään jälleen laaja-alaisessa yhteistyössä kaikki toimialat huomioiden.

Lisäksi tarkastuslautakunta on esittänyt muutamia kysymyksiä mietittäväksi strategiaprosessiin. Nämä kysymykset huomioidaan strategiatyöskentelyssä syksyn 2026 ja kevään 2027 aikana.

Hartolassa 31.8.2026

Kunnanhallitus